

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Ignatii Loiolae, Qui religionem Clericorum Societatis Iesv instituit

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniæ Agrippinæ, 1602

Seueritatem quomodo cum benignitate temperauit. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45323

SEVERITATEM QUOMODO
cum benignitate temperaverit.

CAPVT VII.

EX multis, quæ admirabilia Ignatius habuit, illud equidem haud postremo loco numero, quò difficile illā seueritatis cū lenitate coniunctionem, tā perfecte obtinuerit. Formidabilis contumacibus, in obsequentes mitissimus: spōte tamen sua, ad lenitatem semper quàm ad seueritatem propensior.

Novitium quendam vacillantem in proposito, ollasque Aegypti suspirantem, vt ab ea mente deduceret, ac firmiorem redderet, humanissimè aliquando est allocutus, sed frustra: tum vt reliqui Patres idem præstarent, iussit. Ad quorum voces cum aures illius obsurdescerent, & nihil animus lenissimis admonitionibus, (salubribusque consilijs flecteretur: renuntiatum est Ignatio, obfirmatum pertinacia illum esse, ac summo mane postridie (noxe enim erat) constituisse discedere. Tum Ignatius: Haud ita sanè, neque enim apud nos ille pernoctabit: hominemquē dimitti continuo iussit: vt cui inutilis benign-

benignitas extiterat, utilis eius exēplo,
cæteris esset seueritas.

Authoritatē retinebat in primis om-
nium virtutum exemplo, deinde ma-
ximè prudentiæ opinione, & rerum ge-
rendarum vsu: tum in rebus periculo-
sis, quæque vel exemplo inficiunt, vel
contagione serpiūt, seueritate, qua ma-
gna præcipuè in eos utebatur, qui vel
obstinati & insanabiles, vel ceruicis in-
obedientia duræ, vel seditiosi, & fra-
ternæ pacis, concordiaque perturba-
tores viderentur, vel opinionibus cer-
tè turgidi, atque inflati, & cedere ne-
scij. Hos omnes in religione pernicio-
sos censebat esse. Quocirca neque il-
los, si tales sciret, in Societatem ad-
mittebat: neque cognitos postea reti-
nebat; si illis curandis nihil profecis-
set. Atque vt quisque doctissimus erat;
ac nobilissimus, ita solertissimus erat
Ignatius, si quid in illo esset vitiosum,
quod aut doctrinæ, aut generis opi-
nionem commendatum, ad alios mana-
re, & corrumpere illorum integritatē
posset.

Illud etiam augebat authoritatem,
quòd in leuibus erratis, grauia interdū
exempla statuebat. Nam & in nonnul-
los q̄ ad afflictā valetudinē ex morbo

COR-

confirmandam, in scio ipso, pila palmaria in vinea luseiant, grauius animaduertit: & in quendam nouitium non Sacerdotem, manus interdum sapone lauante: & in alios etiam, pro minimis delictis magnas nonnunquam poenas constituit. Ne videlicet ex minimis maxima fierent: etsi minus deformitate ac magnitudine nocerent; imitatione certè serperent, atque exemplo. Magnumque Religioni detrimentum inferri existimabat, cum quarumlibet nouarum rerum inductione, tum verò illarum potissimum quæ ipsum Religionis statum immutare possunt, sensimque peruertere: & quidem maximè in ipso Religionis initio.

Beneuolentiam verò suorum multa Ignatio conciliabant: ipsa eius sapientiae in primis opinio, qua imbuti hominum animi, ad amandum impelluntur: deinde amor, qui naturaliter amorem procreat, & parit. Sentiebant enim omnes, se illi filios esse charissimos. Præterea, cum singulorum & animi & corporis facultatem nosset, quantum quisque oneris ferre poterat, tantum cuique imponebat, vel aliquanto etiam minus: ne ponderis magnitudine opprimerentur, sed potius cum gaudio
illud

illud perferrent, & non gementes.

Si quid porrò ab illo nostrorum aliquis peteret, quod negandum statueret, negabat: sed si rei ac personæ ratio polceret, cur negaret, causas proferebat. Sin concederet, causas nihilominus addebat, cur negari posset: ut & qui non acciperet, minus ferret molestè, & qui acciperet, gratius quod datur haberet.

Cùm maximè cuperet, ut indifferentes sui essent, & in his rebus quæ ad obedientiam pertinent, neutram in partem mouerentur: explorabat tamen diligenter, acuteque perspiciebat, quò quemque natura duceret, quam in partem cuiusque propenderet animus: & ad illius se honesta cupientis, inclinationem accommodabat: cùm id intelligeret laboriosum esse, quod natura fit repugnante; neque violètum quicquam esse diuturnum. Itaque in eo sapientiæ illius splendor erat maximus, quod maximè disiuncta tam artificiosè coniungeret: & indifferentiam cum professione cuiusque copularet: in alteroque exigendo elucebat seueritas, in altero præstando eminebat humanitas.

Si quid à quopiam esset commissum, quod poena expiandū iudicaret, studio-

Cc

se da

se dabat operam, vt qui in culpa esset, culpam agnosceret: eamque non verbis, sed rerum pōdere exaggerabat. Tū vt pœnæ modū ipse sibi statueret, qui deliquerat: de qua tamen pœna, si grauis videretur, multum detrahebat Ignatius: ita fiebat, vt integra beneuolētia, nihil tamen esset impunitum. Et certē admiratione dignum est, quod in hac parte & vidimus & obseruauimus, vt in tanta hominum multitudine, nemo ferē ab Ignatio aut verbis castigatus, aut pœnitentia aliqua grauiore affectus indignaretur: nemo in obiurgatione, ira, vel aliqua perturbatione incitaretur, sed in seipsum exardesceret, quod deliquisset.

Se ab errore reuocantes, æquē complectebatur ac suscipiebat, ac si nihil deliquissent: vt presenti beneuolentia, illorum minueret verecundiam, & omnem errati memoriam sempiterna obliuione deleret: nec vulneribus modo, sed cicatricibus etiam mederetur.

DE COMMISERATIONE.

CAPVT VIII.

AD eādem benignitatem pertinet sympathia illa, & misericordia, quam